

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellékallomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. a. 3-7 ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. (Arany Bika bérház) földszint. Tel.: 113 (7 mellékallomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Dobi István:

A parasztság és munkásság szövetsége szétfűrhetetlen A Függetlenségi Front keretein belül a közeljövőben pártkereteink megtartása mellett még szorosabbra fűzzük az együttműködést — Baráti intelem a papság felé

Gazdanappal egybekötött nagygyűlést rendezett vasárnap a Kisgazda Párt tatabányai szervezete. Már a kora hajnali órákban megindult a tömegek áramlása Tata felé. Nemcsak a járás kisgazdái, de Komárom, Győr és Veszprém megye szervezeteinek képviselői is eljöttek, hogy meghallgassák Dobi István földművelésügyi miniszternek, a Kisgazda Párt elnökének beszédét.

Szabó Kálmán képviselő üdvözölte a megjelenteket, majd meleg szavakkal emlékezett meg Dobi Istvánról, aki erről a tájról indult harcba a parasztság érdekeinek védelmében.

A megnyitó beszéd elhangzása után lépett a mikrofon elé Dobi István. Beszéde elején rámutatott a párt osztálytudatosító munkájának fontosságára.

— A régi rendszer urai tudták — mondotta — milyen veszélyes jelent az öntudatos és osztálytudatos parasztság, de éppen így tudja ezt a reakció is, amely most úgy próbál ennek az öntudatos munkának gátat vetni, hogy megkíséreljék szembéllítni a parasztságot az ipari dolgozókkal. Ez a kísérlet azonban nem sikerülhet, a parasztság és munkásság szövetsége szétfűrhetetlen. A parasztság úgy, mint az ipari munkásság, hős erőfeszítéseket tesz az ország talpraállításáért. Megművelten föld nincs az országban és az időjárásomulott, nem pedig a parasztságon, hogy eddig az életszínvonal nem emelkedett még gyorsabban.

— Szükség van természetesen a mezőgazdaság korszerűsítésére. Mi nem gondolunk olyan szövetkezeti gazdálkodásra, amit rendeltel kényszerítünk a parasztságra, de nem gondolnánk sem más koalíciós párt sem. Olyan szövetkezeti életre gondolunk, amelynek alapja az önkéntes társulás. Országos érdek, hogy megállítsuk helyünket a termelés vonalán s hogy felvelessük majd a versenyt a világpiacaon termelvényeinkkel. A száz évvel ezelőtt használt mezőgazdasági eszközökkel folytatott gazdálkodás már idejét múlt. Csak a gép és a tudomány felhasználásával érhetjük el a várt sikereket. Ezért van szükség újabb és újabb traktorállomásra, újabb és újabb mezőgazdasági szaktanfolyamokra, a mezőgazdasági kultúra emelésére.

— Hogy még kicsi és fekete a kenyérünk, azt a háborúnak köszönhetjük s ha jól megnézzük, hogy most kik izgatnak a demokrácia ellen, felfigyelünk azokra, akik a múltban a nép elnyomói, kizsákmányolói, a hatalom urai, volt kiszolgálói és egyben a háború előidézői voltak. A demokrácia elég erős is arra, hogy aki a népi irányú demokratikus fejlődést gátolja, azt félreállítsa, vagy érdeme szerint büntesse. (Nagy taps.) Ezt nem fenyegetésként mondom, én inkább kérek mindenkit, hogy a demokrácia bírálatánál mindig a dolgozó nép érdekére gondoljanak. Meg kell mondanom, hogy ami három év

alatt történt, az igen is a dolgozók érdekében való fejlődés volt.

Az iskolák államosításáról szólva Dobi István kijelentette, őszintén sajnálja, hogy kizűzött a vita az állam és a katolikus egyház között.

Akik ma támadást vezetnek a demokratikus államrend ellen azért, mert a nevelés kérdését az állam a gyermekek és a jövő Magyarországának érdekében jól meg akarja oldani, a múltban nem indítottak támadásokat hasonló erővel és elkeseredettséggel azok ellen, akik pedig lényegében igazán támadták a vallásos életet. Eieszen elfűtjük azoknak az egyházi személyneknek a magatartását, akik saját politikai hatalmuk védelmére összehívják a lelkek feletti igazuralommal, az egyház hivatásával. Azok, akik az iskolák államosítása ellen lázlanak, tulajdonképpen azt akarják megakadályozni, hogy a munkásság és parasztság megszerezze azt a tudást, ami fegyver a kezükben minden félrevezetés és az élet nehézségeivel szemben.

Dobi a papság felé fordult: ezután baráti hangú figyelemtel-

tést.

— A paraszt ember, aki a falvakban él, erősen összetartozónak érzi magát a pappal és azzal az emberfeletti hatalommal, ami az életet irányítja. Ha ez így van, akkor a papságnak kötelessége, hogy azt a lelki hatást, amit ki tud fejteni, ne a parasztság ellen, hanem a parasztság javára használja fel. A papság ne avatkozzék abba a politikai harcba, ami az iskolák körül kialakult. A kormányzat nem a vallás, nem az egyház, nem a papság ellen akarja az iskolák államosítását, hanem a nép javára, mert az egyházi iskola az oktatási rendszer fejlődésének az akadályai. Hallgassanak az intézők figyelemtelőségeire, ne állítsák szembe a magyart a magyarral. Ne tapadjon vér olyan emberek kezéhez, akiknek lelki vigasztalást kell adniok. Ne zaklassák fel az embereket azok a kötelességek, hogy a békefényt hirdessék.

Dobi István a külpolitikai kérdésekről szólva, a nagygyűlési lelkes tapsaj közepette emlékezett meg a Szovjetunió nagylelkű gesztusáról, amellyel a magyar jóvá-

tételi tartozások felét elengedte. Reményét fejezte ki, hogy Gottwald elnökkel való találása Csehszlovákiában is érvényre juttatja a lenini sztálini nemzetiségi elveket, akkor pedig ott is megkapja a magyarság természetes jogait és ezzel eltűnik az akadály a Magyarországgal és Csehszlovákiával kívánatos baráti együttműködésnek.

— Békés eszközökkel szolgáljunk a haladást, megvetéssel forduljunk el minden belső és külső háborús uszítástól. Ez legyen továbbra is népünk és országunk külpolitikája — hangsúlyozta a Kisgazda Párt elnöke, aki ezután a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt egyesüléséről ezeket mondotta:

— Hatalmas munka volt, amit ezek a pártok kifejtettek külön, de még hatalmasabb munka lesz, amit most majd együtt fűzünk a nagyon erős munkásszervezet ebben az országban. Mi velük koalícióban dolgozunk, mint ahogy dolgoztunk együtt az első idők óta kezdve. A Függetlenségi Front keretein belül a közeljövőben pártkereteink megtartása mellett még szorosabbra fűzzük az együttműködést. A szétfűrhetetlen parasztmunkásszövetség pedig egy szebb, jobb és boldogabb életnek teremti meg az alapjait minden ember számára, aki becsületes munkát végez ebben az országban — fejezte be nagyhatású beszédét Dobi István pártelnök.

zó marad. Az állam 20 évig vállalja az egyházak anyagi támogatását. Hasonló megállapodás történt legutóbb Csehszlovákiában a köztársaság és a római katolikus egyház között, ami azt bizonyítja, hogy az ilyen megegyezésnek nincsenek vallási akadályai.

— Az iskolák kérdésében megadást, megalkuvást nem ismerünk ebben a kérdésben a magyar demokrácia nem engedhet. Eljött az ideje gondoskodni róla, hogy a demokrácia iskoláiban ne reakciós népellens, a nagybirtokos és a Habsburg királyság uralmát viszszaíró szellem terjeszkedjék, hanem a demokrácia egészséges, a dolgozó nép jövőjét megalapozó szellem, amelyet az iskolák államosításának első hirdetői Kossuth Petőfi, Táncsics és Eötvös József képviseltek és amelyet mi, hű utódai valóra váltunk.

A FÜGGTELENSÉGI FRONT UJJÁSZERVEZÉSE

A magyar demokrácia másik nagy kérdése, amely öszel kerül napirendre, a Függetlenségi Front újjászervezése, mert az egymással versenyző pártok laza koalíciójának rendszere a népellens erőinek kedvez. Az új Függetlenségi Front a munkásság, a parasztság, az értelmiség, a dolgozó kisemberek harci szövetségének egységes tömegszervezete lesz. Egyre mélyebb gyökereket ver mindenütt az a felismerés, hogy a demokrácia vívmányai, a földreform, az államosítás, a köztársaság nem átmeneti jelenségek, hanem szilárdak, tartósak, megingathatatlanok.

— Emelt fővel állíthatjuk — mondotta 3 óras beszéde végén Rákosi — hogy amit a felszabadulás óta tettünk és amit a jövőben tenni szándékozunk, azt minden becsületes, demokratikus, hazáját szerető magyar ember vállalhatja és aláírhatja.

Percekig zúgott a tapsvihár Rákosi beszéde után. A küldöttek elcsikelték az Internacionálét.

SZTALIN ÜDVÖZLÉSE

Az elnöklő Rónai Sándor javaslatára a kongresszus táviratban üdvözölte a magyar nép nagy barátját és segítőjét, Sztálin generálisimmuszit.

SHAKASITS ÁRPÁD REFERÁTUMA

Szünet után Szakasits Árpád tartotta meg referátumát. Elmondotta, hogy amikor márciusban közzölte Rákosi Máttyással, hogy az egységes gondolat megérett benne, olyan felszabadultnak érezte magát, mint még soha. Majd azokra a nehéz helyzetekre mutatott rá, amelyekkel a nyugati konferenciákon kellett megküzdnie a jobboldali szociáldemokraták nyomásával szemben. A szociáldemokrata párt baloldala végül a veszély órájában mozgósította tömegeit és ezzel a jobboldal sorsa beteljesedett, innen az események már logikusan vittek az egységes megvalósításáig.

HAT GAZDASÁGI PROGRAMPONT

Révai József felszólalásában arra mutatott rá, hogy a békeképződést nem szabad úgy felfogni, mint az ellenség megszüntetésének politikáját. Amíg van külső impe-

Az egységesítő kongresszus kimondta a Magyar Dolgozók Pártja megalakulását

Rákosi Máttyás három óras beszédben ismertette a helyzetet és a feladatokat - Megalakul az új Függetlenségi Front - Rendezik a közalkalmazottak fizetését, jön a közigazgatási reform, új adórendszer és kereskedelmi politika

Az egységesítő két munkapárt, a Magyar Dolgozók Pártjának kongresszusa vasárnap kezdte meg érdemi tanácskozásait a parlament feloldozott ülésében. Az egységesítő kongresszust Rónai Sándor kereskedelmi és szövetkezetiügyi miniszter nyitotta meg s a különböző bizottságok megválasztása után Rákosi Máttyás miniszterelnökkel szökölt fel.

Beszéde elején Rákosi a nemzetközi politikai helyzettel, az amerikai imperializmus terjeszkedésével foglalkozott és szembéllította a Szovjetunió békés szándékait. A Szovjetunió békepolitikájának demonstrálására akkor eszékkentette hadseregét, amikor az amerikai imperialisták a legféltelenebb követelések a fegyverkezés újratekzését.

TERMELESÜNK ELÉRI A BÉKENIVÓT

Ezután az ország gazdasági helyzetét ismertette és megállapította, hogy mezőgazdasági és ipari termelésünk a nyár folyamán elérte a békenivót. Termelési látásaink a három százaz esztendő után végre jók és a vetésterület nagyobb, mint bármikor a trianoni Magyarországon volt.

Mezőgazdaságunk helyzete bizonyítja, mennyire hamisak voltak azok a vádak, amelyek szerint a föld nem jó kezekbe jutott. Az ipari termelés április folyamán az utolsó békeév 97 százalékát tette ki, de a szénbányászat, az acél, vas, alumínium, ércgyár-

tás, a papír, vegyiparok és cipők termelése jóval meghaladta a békeévet. Az állam pénzügyei rendben vannak, a költségvetés első tíz hónapja majdnem százmillió felesleggel zárult. Szociális és kulturális kiadásaink máris jóval meghaladják a békeévet. Biztosra vehető, hogy a hároméves tervet a jövő év végén be tudjuk fejezni hároméves tervünknek és az egész magyar gazdasági fejlődésnek hatalmas lökést ad az a nagylelkű gesztus, amellyel a Szovjetunió és Sztálin generalisszimusz elengedte a jóvátételt hátralevő összegének felét.

A FELEKEZETI ISKOLÁK ÁLLAMOSÍTÁSÁRÓL

A köznevelés kérdéseire áttérve Rákosi hangoztatta, hogy a szocializmus nem a vallás, hanem a kapitalizmus ellen küzd. 1945 tavaszán ellenállás nélkül végrehajthattuk volna az állam és egyház szétválasztását és mindazokat az intézkedéseket, amelyek a nyugati demokráciák előttünk évtizedekkel, vagy egy-két évszázaddal előbb már megkezdtek — mondotta. — Nem élünk ezzel az alkalommal akkor, mert előre látjuk, hogy a demokrácia megerősödése folyamán eljön az idő, amikor a magyar nép zöme a kérdések rendezését maga fogja kezdeni. Addig is vigyáztunk, hogy a nép vallásos érzését ne sértjük és mindenütt segítőkészen nyújtottunk a rombadótt templomok építéséhez. Egyetlen vallásos inté-

mény nem szűnt meg azért, mert a demokrácia megvonta volna tőle az anyagi támogatást.

A protestáns egyházakban egységes folyamat indult meg, köveelve, hogy az egyház álljon be a demokrácia erői közé. A katolikus vallásos tömegek zöme és vele az alsó papságnak a hívőkkel összenőtt része is egyre sürgetőbb követeltek a kérdés megoldását, de ez ellen minden erővel szembeállt a katolikus egyház főpapjainak jelentékeny részét. A magyar demokrácia ellentéte a fekete reakcióval politikai és nem vallási jellegű. Mindszentyék most ellenállásra buzdítanak, kiátkozással fenyegetnek, de amikor az országot a németek és a nyilasok rabolták, amikor a bünaetöszázadokban, a „muszkol“-ban és egyéb vesztőhelyeken százezreivel gyilkolták az embereket, amikor tiz-ezreivel hajtották el a leventegyerekeket, akkor ezek az urak helyeselték, vagy meglapultak.

A demokrácia türelmének is van határa és aki ezt átlépi, az hamarosan tapasztalni fogja, hogy aki a magyar dolgozó nép érdekei ellen vét arra a demokrácia lesújt, még ha papi talárt visel is. A magyar demokrácia napirendre tűzte az iskolák államosítását, amelyet az érdekeltek meghallgatásával lehetőleg a kölcsönös megegyezés és engedékenység szellemében akarnak végrehajtani. A tárgyalások első álszelve, hogy a vallásoktatás az államosított iskolákban is kötele-

Gyermek felvételek
Horváth fotóból
Simonffy-utca 1-b.

rializmus, amíg van kire támogatható a kizárólagos osztály, addig az osztályharc a demokráciában sem enyhi.

Gerő Ernő ismertette a szocialista fejlődés erőforrásait. Amikor a kereskedelmi forgalomba kerülő áruk túlnyomó többsége az állam üzemei termelik és a mezőgazdasági áruk jelentékeny része is az állam kezében összpontosul, tarthatatlan, hogy ezek árát az elosztás révén magas százalékkal terheljük. Nemzetgazdaságunknak szüksége van a magánkereskedők tevékenységére, akik hasznos funkciót végeznek, de nem engedhetők meg, hogy a kereskedelem az ország termelésének hasznából nagyobb mértékben részesüljön, mint ami tényleges funkciója szerint megilleti. Gazdasági programként hat főpontot sorol fel: az par és közlekedés racionalizálása, a munkaverseny, a nyereség csökkentése, az elmaradt mezőgazdaság fejlesztése a falu fölösleges munkakerőinek az iparba való bekapcsolása az állami szektornak új beruházások révén való erősítése.

Megállapította, hogy a tervgazdálkodás a biztosíték arra, hogy az országot elkerülje a gazdasági válság.

Sürgős feladatként jelölte meg a közszolgálati alkalmazottak béreinek, illetve fizetésének lényeges emelését, bármennyire megterhelést jelent is ez az államkincstárnak.

Marosán György felszólalásában a jobboldali szociáldemokraták áruházával foglalkozott.

KÖZGAZGATÁSI REFORM

Rajk László bejelentette, hogy a Függetlenségi Front létrehozása után nagyszabású közigazgatási reformot foglalkozni és végrehajtani. A Függetlenségi Front többi pártjával ugyan nincs meg a közös ideológiai alap, azonban állásfoglalásuk az üzemek és az iskolák államviszonyainak kérdésében alapot ad az egységesebb, szervezettebb szövetségbe való tömörüléshez.

A KONGRESSZUS HARMADIK NAPJA

A Magyar Dolgozók Pártja kongresszusának harmadik napján Pálfi György altábornagy a néphadsereg nevében köszöntötte a kongresszust, rámutatva, hogy a honvédség rálepett a néphadsereghez vezető fejlődés útjára. A marxista-leninista felfogás ellenkezik a pacifizizmussal, mely tulajdonképpen csak kispolgári illúzió.

A felszólalásokra Rákosi Mátyás válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a dolgozó nép egyre inkább magáéok tekinti a népi demokráciát és a paraszt tömegek között is egyre jobban erősödik a hangulat a Függetlenségi Front megteremtése iránt. Megállapította, hogy a kongresszus a marxista-leninista szellemet tükrözte vissza, majd méltatta a rendőrség jelentőségét a demokrácia építésében.

Orbán László határozati javaslatot terjesztett elő, melyet a kongresszus egyhangúan elfogadott. A határozat kimondja, hogy az egységes munkáspárt megteremtése elodázhatatlanná vált, amikor a magyar demokrácia népi demokráciává fejlődött és amikor ez a fejlődés napirendre tűzte a szocializmushoz való haladás feladatát. A Magyar Dolgozók Pártjának ideológiája a marxizmus-leninizmus, amely Magyarországon is győztesen került ki a munkásozártyái és a demokrácia áruházával vívott küzdelemből. A kongresszus elhatározza a Magyar Dolgozók Pártjának megalkotását. Az új párt a kilenc kommunista és munkáspárt tájékoztató írodájához tartozónak tekintti magát. A javaslat elfogadása után a résztvevők elénekeltek az Internacionálét, majd hosszasan énekeltek Sztálin generalisszimusz.

Egyhangúlag vette tudomásul a kongresszus azt a határozatot, hogy a Magyar Dolgozók Pártjának központi lapja a Szabad Nép legyen és hogy a Népszava a Szabad Szakszervezetek központi lapjaként fog megjelenni. Ezután került sor a Magyar Dolgozók

Pártja szervezeti szabályzatának tárgyalására. A beszámoltó Far-

Az MDP központi vezetősége

A kongresszus a párt szervezeti szabályzatát egyhangúlag elfogadta. Utána a központi vezetőség és a központi ellenőrző bizottság megválasztására került sor.

Rajk László belügy miniszter, a jelölőbizottság elnöke terjesztette elő a bizottság javaslatát.

Szűlés után Szónyi Tibor ismertette a szavazás eredményét. Leadtak 432 szavazatot.

A kongresszus a jelölőbizottság által beterjesztett központi vezetőséget és az ellenőrző bizottságot egyhangúan választotta meg. A megválasztott központi vezetőség tagjai a következők:

Andics Erzsébet, Antal János, Apró Antal, Berei Andor, Bító Zoltán, Bottyánszki Pálné, Dabronoki Gyula, Donáth Ferenc, Dögei Imre, Dragos Lajos, Erdő Mihály, Parkas Mihály, Frisch István, Gáspár Sándor, Gerő Ernő, Házi Árpád, Harustyák József, Horváth József, Horváth Márton, Horváth Zoltán, Jóboru Magda, Justus Pál, Kaplancs Gyula, Kádár János, Kállai Gyula, Keresztes Mihály, Kiss Károly, Kosza István, Kovács István, Köböl József, Marosán György, Mekis

lka Mihály tartotta. Utána vita indult meg.

József, Molnár Imre, Molnár Erik, Mönus Ilésné, Nagy Imre, Nőgrádi Sándor, Non György, Oszel János, Olt Károly, Orbán László, Pallagi Ferenc, Papp Imre, Pálfi György, Péter Gábor, Péteri István, Prieszol József, Rajk László, Rákó Anna, Rákosi Mátyás, Révai József, Riesz István, Révész Ferenc, Rónai Sándor, Schiffer Pál, Szabó István, Szakasits Árpád, Szász Ferenc, Szobek András, Szónyi Tibor, Szurdi István, Tausz János, Vajda Imre, Vas Zoltán, Vágvölgyi Tibor, Zgyerka János.

Póttagok: Badari László, Czepp József, Döbrentei Károlyné, László Györgyné, Losonczy Géza, ifj. Nyers Rezső, Pirok László, Pongrácz Kálmán, Sárfi Rózsi, Szirmai István, Vig Pál, Váci Miklósné, Zöld Sándor.

A központi ellenőrző bizottság tagjai: Alabi Gyula, Bárd András, Hajdú József, Kiss Károly, Maróthy Károly, Papp György, Pékler György, Sebes Sándor, Szabó Piroksa, Szilágyi József.

Póttagok: Bernát Lászlóné, Galló Ernő.

A vezetőség elnökével ért véget a kongresszus.

Ortutay Gyula: Nem akarjuk, hogy a templom és iskola ellenségesen nézzen egymásra

Ortutay Gyula kultuszminiszter vasárnap a bátaszéki centenárius szabadságünnepi felavatásban bejelentette, amelyben részletesen foglalkozott az iskolák államviszonyainak kérdésével is.

— Ez az ügy 1948-ban, majd 1968-ban elbukott és vele együtt elbukott a magyar nép szellemi felemelkedésének nagy ügye is. Ma azonban már nem engedjük, hogy elbukjék. A demokratikus iskola nem jelenti a magyar eszmékhez való hűtlenséget, sem azt, hogy bárkit keresztény hitében gátolni akarnánk. Már csaknem valamennyi egyházzal megegyezésre jutottunk és remélem, hogy a katolikus egyházzal való tárgyalásaink megkezdődnek, mert mi a békét akarjuk és nem a viszályt és szétválasztást. Iskoláinkban senki hitét ve zedelem tenyegélni nem fogja. A felekezeti iskolák vagy szerzetes iskolák tanítóit tanárai továbbra is megmaradnak iskoláikban és ott tanítják majd az ifjú-

ságot az egységes, demokratikus szellemű tankönyvekből. Nem térhetjük tovább, hogy több százezer magyar gyermek immár négy esztendője nem juthat tankönyvekhez, nem tanulhat helyes és jó magyarságot, helyes és jó demokratikus magatartást.

— A magyar demokrácia tiszteletben tartja a kötelező vallásoktatást. Nem akarjuk, hogy a templom és iskola ellenségesen nézzen egymásra. A magyar iskolának és ezen keresztül a haladó magyar demokráciának, a népi erők összefogásának, a munkás és parasztság békés együttműködésének az eszméjét hirdetjük és valószínűsítjük meg.

— A kormányknak nem az a terve, hogy a felekezeti iskolák, vagy szerzetesiskolák tanítóit tanárait szétöbálják az országban. Ezek megmaradnak továbbra is az iskolákban és ott tanítják az ifjúságot az egységes, demokratikus szellemű könyvekből.

Gottwald lett Csehszlovákia köztársasági elnöke

Prága, A csehszlovák nemzetgyűlés hétfőn ünnepi ülés keretében Gottwald miniszterelnököt 296 szavazattal egyhangúan köztársasági elnökké választotta.

Gottwald még a délelőtti folyamán a nemzetgyűlés előtt letette a fogadalmát.

1259 volt hadifogoly érkezett tegnap Debrecenbe

Hétfőn délután öt órakor érkezett meg Debrecenbe a tavaszi hadifogolyzállományok során a tizenkettedik szerelvény 1259 hazatérővel. Az érkezettek között 12 tiszt, 212 tisztihelyettes, 973 legény, 61 polgári személy és 1 nő volt. A hadifoglyok jó egészségben érkeztek hazra.

Debreceniek: Tóviskes Imre, Bellegelő 113., Csáki Imre, Cseke Ferenc, Szegedi Gergely utca 16., Sztárin József, Baranyi László Gyöngyvirág utca 3., Beta Kálmán Kuruc utca 12., Zs. Nagy Imre, K. Póh utca 38., Károlyi Antal Rákóczi utca 49., Nagy István Dalmi Imre utca 5., Katz Endre Hatvan utca 61., Gere János Góhér utca 48., Szabó Miklós Kassa ú. 13., Győrös Imre Királyi Ferenc utca 45., Ecsedi József Bellegelő 448., Altman Sándor, Erdélyi András Beke utca 9., Ortstein János, Deli Ferenc Görbe, utca 3.

Hajdúmegyeiek: Mikeperc: Tollas János, Hajdúszovát: Fazekas Sándor, Hajdúszörmény: Valadi József, Mező Antal, Abruk Imre, Bereczki Mihály, Balogh István, K. Tóth Imre, Oláh Antal, Nyírabány: Borás József, Bogaár József, Balnázváros: Hala János, Kánvá-

si István, Földes: Katona József, Tégiás: Oláh József, Hajdúszomsor: Agárdi István, Bede József, Dancsó János, Kaba: Balogh Márton, Tiszacsécs: Baji Pál, Nánássy Imre, Hajdúszoboszló: Biró Mihály, Nagy Károly, Hajdúhadházi: Boros Márton Egyek: Domán Gyula, Józsa József Sándor, Letélen: Pécsi Lajos.

Biharmegyeiek: Elek Lajos, Biharagybajom, Dózsa Kálmán Nagykereki, Suba László Hozszipályi, Bujdosó Károly Toldi, Arany Lajos Zsadány, Bogó Sándor Sarkadkeresztúr, Darvasi József Sarkad, Dobi Bálint Egtár, Dancs Károly Derecske, Rác Lajos Kőtegyám, Nyeste Gyula Berettyóújfalu, Nagy József Biharagybajom, Nagy Imre Encsés, Réti Emil Berettyóújfalu.

— MNDSZ naponi beosztások. Kedd: Bálványos 5 ó, Cseh József, Erdő 5 ó, Székely Lajos, Hatvan 5 ó, József Mihály, Tűzárker 5 ó, Hajdú Bó, — Szeres: Wolofka-telep 5 ó, dr. Csernik József, Szabadgye-telep 5 ó, Hajdú Rózsa, — Csütörtök: Bálványos 5 ó, dr. Révész Géza, Vagongyár 5 ó, Rádó István, Nyus 5 ó, Cseh József, Geréb-telep 5 ó, Hajdú Bó, — Péntek: Kőtegyám, Kőtegyám-telep 5 ó, Balogh István, Csopokert 5 ó, Fuzekas József, Rendőrség 5 ó, Bányász József, Varga-ár 5 ó, Fazekas József, Hom kőer 5 ó, Mészáros András, — Péntek: Székely-telep 5 ó, Kéz Sándor.

TÓTH cukrászda az erdőn

a dolgozók szórakozó és pihenő helye. - Mindennap d. u. 5 órától tánc!

Vigszínház

Debreceben először!

A legszebb, a legizgalmasabb színi filmszoda:

Dzsungel könyve

KIPLING világhírű regénye! MAUGLI a farkas-fü érekefeztető, kelendős története. Főszereplő: SÁBU. Előadások 4 ó és 8 órakor

APOLLO MOZI

Debreceben először!

A francia filmek remekműve: SÁTÁN az emberben

Maggdó francia történelmi az emberi lélek mélységeiből.

Fősz: MICHEL SIMON és JANY HOLT

Előadások hétköznap: d. u. 5, 7, 9, vas. és ünneppén 11, du 3, 5, 7, 9 óra.

Telefon: 194.

A DZSUNGEL KÖNYVE. Régen nem várták már filmet úgy Debreceben, mint Kipling álomszerű könyvéből készült gyönyörű színes filmet, a Dzsungel könyvét. A várakozás jogos és akik Budapestet látták már a filmet, nem mulasztják el újra megnézni. Ennél nem is kell nagyobb díszeset! Ma, kedden mutat be új kísérőműsor keretében a Vigszínház.

Felborult a palesztinai fegyvernyugvás?

A palesztinai harcok teljes megszűnéséről és a fegyverszünet pontos betartásáról szóló hírek úgylátszik korainak bizonyultak.

A Reuter jelentése szerint a zsidók vasárnap este bejelentették, ezekben önévédelemből kénytelenek voltak újból megkezdeni a hadműveleteket, mert az ellenség megszegte a békét.

Ugyanakkor az arabok az egész

vonalon általános támadással tevékenykedtek, ha a zsidók nem tartják be szigorúan a fegyverszünet intézkedéseit.

A szíriai miniszterelnök közlése szerint vasárnap az arabok ultimátumot nyújtottak át Bernadotte grófnak. Az ultimátum eléjlig ad haladékat a zsidóknak a fegyverszünet betartására.

Az evangélikus egyház egyetemes közgyűlése

Az evangélikus egyház június 14-én egyetemes közgyűlést tartott amelyen határozatot hoztak. Ebben a határozatban a közgyűlés Kapy Béla püspöknek március 20-án a Deák Ferenc téri templomban tartott nyilatkozatát a maga részéről is elismeri. Az abban foglaltak alapján és annak szellemében megállapítja, hogy a demokratikus magyar közírásosság, amelynek kötelekében egyházunk életét el, történelmi hivatásának vallja — 1948 eszményeinek megvalósítását. Ehhez felajánlja erejét és munkáját. Elhatározásában az a becsületos vágyódás és hívő reményesség vezeli, hogy az állam és

egyház viszonyának rendezése a magyar demokráciában végzendő munkánk alapvető feladata. Ezen munkánk nemzetiünk javára. Tudomásul veszi az egyetemes közgyűlés az egyetemes presbitérium jelentését az állam és az egyház egymáshoz való viszonya rendezése tárgyában folytatott tárgyalásokról és kifejezi abbéli kívánságát, hogy az állam és egyház között felmerült kérdések rendezése békés úton történjék és az eddigi megbeszélések anyagának megfolyósítása és a béke szellemében való létrehozása céljából elrendeli a zsinat egybehívását.

Julian Huxley látogatása Tildy elnöknel

Julian Huxley az Unesco vezérigazgatója, aki a magyar kormány meghívására érkezett Budapestre, vasárnap Balatonlelén kihallgatáson jelent meg Tildy Zoltán köztársasági elnökkel. A szíves beszélgetés után Huxley áthajózott Tihanyba és ott megtekintette a biológiai intézetet. Budapestre visszatérve látogatást tett a Bolyai népi kollégiumban és hosszasan elbeszélgetett a növendékekkel.

„Minden vágyam, hogy bejussak a képzőművészek népi kollégiumába!”

Fiatallány hónap alatt vaszkos csomaggal kereste fel szerkesztőségünket. Alig remegő kezekkel letette a vázlatkönyvet, az asztalra, a lapokról szesz tündérvilág furcsa meshangulatba ringató képei ragyogtak fel. Egészen egyéni, úde hangulátú rajzok, alatta pedig finom, léleksimogató scrokokban, könnyedén csilingelő rimekben elmondva a mesét, amhez a rajzok illusztrációként készültek.

— Minden vágyam az, hogy bejussak a képzőművészetet tanulók népi kollégiumába — mondta a rajzaiban határozott tehetséget mutató fiatal lány, Dragorits Viola hajdúhadházi lakos.

— Tíz éves voltam, amikor meghalt apám, Dragorits Jenő vm. írodásist és árván maradtam — beszéli. — Attól kezdve ide-oda hánnyódtam. Négy polgári Miskolcon és Szerencsen élvegeztem, tovább azonban a szűkös anyagi körülmények miatt nem tanulhattam. Később egy évig a Gallé-festőönvendék iskolába jártam, de ugyanezen okból ez is félbe kellett hagynom. A múlt rendszerben próbálkoztam a Képzőművészeti Főiskolára bejutni, a felvételi vizsgánál elismerték tehetségemet, főleg Haranghy festőművész nyilatkozott melegen a rajzaimról, de aztán a sok jeleltkező közül mégsem enremet

vetek fel, mert engem nem proteztálni semki. Most otthon élek édesanyammal, teljesen vagyontalannak vagyunk, egyik év szalad a másik után és attól félek, hogy egész életemben csak vagy marad, hogy tanulhassak, megismerjem a festészet, képzőművészet titkait, megnyiljon előtem a fejlődés útja.

Felhívjuk illetékesek figyelmét Dragorits Violára, aki határozott tehetség. Kár volna érte, ha elkallódna. Bizonyosan vesszük, hogy azt a mulasztást, amit a népből jött tehetségeinkkel szemben a letűnt korszak elkövetett a demokrácia ennek a fiatal festőtehetségnek esetében is pótolni fogja.

Jó termés várható

A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a legutóbbi két hétnél részben száraz és meleg, részben oszpadokos időjárása a mezőgazdasági növényekre igen kedvező volt, mind az őszi, mind pedig a tavaszi kálászatok fejlődésére a kiadós oszpadok igen jótékonyan hatott és így terméskilátásuk megjavultak. A kálászatok az ország legtöbb részében szepen fejlődnek. A korti vetemények fejlődése kielégítő. Az igrni és kereskedelmi növények az őszi hatásra erőteljesen fejlődnek. Ezidőszintől a zabol közepesen jobb, a rozsnál jó, az őszi árpa nál jó közepes, tavaszi árpa nál átlagnál jobb termés várható.

Közönség szava

Régi kérése volt úgy a Széchenyi, István úti, valamint a környező utcák lakosainak, hogy a Széchenyi úton az autóbusszjárat ismét meginduljon.

Szöbéli, majd írásbeli kérelmünkre be is vezették az autóbusszközlekedést, azonban az autóbussz nem megy a Széchenyi úton végig, hanem már a Széchenyi út elején, a volt huszárlaktanya előtt Debrecen—Vásártér állomás felé befordul.

A Széchenyi úton ezeltől is volt rendszeres autóbusszjárat, nem értjük tehát, hogy mi lehet az oka annak, hogy kérésünket csak „egy-harmadrészen” teljesítették.

A Széchenyi- és István-úti lakosok.

Ahol a legifjabb tanuló 23 éves, a legöregebb 45 éves

Ballagás a felnőttek gépipari középiskolájában

Megkapóan szép ballagás színhelye volt vasárnap délelőtt a Széchenyi utcán levő gépipari középiskola. A felnőttek gépipari középiskolájának most végző növendékei tartották ballagásukat s erre az alkalomra az intézet épülete zászlócskát öltött, az udvart virágokkal és zászlókkal díszítették fel. A MÁV zenekar szórakoztató zenét játszott: az ünnepély megkezdése előtt, majd 10 óra után a búcsúzóknak ajkán felcsendült a „Válásra jut immár az óra” s a feketébe öltözött két osztály elindult, hogy utolsó búcsút vegyen az osztályteremtől, a műhelyektől, ahol négy éven át a napi fáradtságos munka után az esti órákban tanultak.

A ballagók legtöbbje meglett ember. Felnőttek jártak ebbe az iskolába. A legfiatalabb tanuló 23 éves, sokan vannak 30 körül, de akad kopaszodó 40—45 éves fejtel. Ezek az emberek az életből jöttek ismét az iskolába, az 1945-ben leégett „felnőttek gépipari középiskolájába”. Ez az első osztály, amely ebből az újrendszertől iskolából kikerült. Javarszék munkások, ipari dolgozók jártak az intézetbe, s a MÁV műhelyelepről 25 dolgozó munkás végzett el sikeresen ezt az első négyévet. Nemcsak a műhelyekben voltak ezek az emberek élmunkások, hanem az iskola padjait közt is, hiszen szinte emberfelelőt nyugtattak. Reggel 7-től délután 3-ig a munkahelyen dolgoztak, míg délután 4-től este 9-ig az iskola padjában álltak helyt. Éjjelleg s a hajnali órákig tanultak, reggel pedig kezdődött előrelő... négy éven át... Nagy szorgalom és kitartás kellett ehhez s örömmel ünnepelték az itt-ott ösztülő „tanulókat” a tegnapi napot. A búcsúzóknak közül sokan már családostól s az apa balagásán ott voltak a gyermekek is. Ami még az érdekességhez tartozik: van olyan tanuló, aki pénteken érettségizik, lánya pedig a jövő héten...

Az udvaron sorakoztak fel a búcsúzóknak. A zenekar Hajdú Mihály vezényletével a Himnuszot játszotta, majd Ujvárosy Imre osztályfőnök mondott néhány meleg szót, Benedek Imre IV. b. osztályos pedig búcsúbeszédet, kifejezést adva a hálának és szeretetnek, amelyet tanáraik felé tolmácsol. Somlyai Márton dobzenészes erővel szavalt Ady-verseket, amely után az osztályfőnök — Ujvárosy Imre és Schaffner Gyula — búcsúztak növendékeiktől. Kiss Kálmán IV. a. osztályos érzékeny búcsút vett az iskolától, míg Kocsis Gyula mély átérzéssel szavak Reményik versét. Rácz Imre III. osztályos az ittmaradók nevében szót a látogatókhoz. Ezután ünnepélyes pillanatot következett. Renka Árpád IV. b. osztályos átadta a zászlót az ittmaradóknak, akiknek nevében Rácz Imre vette át.

Kövesdy László igazgató mondott ezután ünnepi beszédet. Hangoztatta, hogy az élet robus napnapszámait példát mutattak mindenkinek. Olyan többletmunkát végeztek s olyan szorgalommal tanultak, hogy ezekről csak a legnagyobb elismerés szaván szólhat.

A Szózat hangja után Ujvárosy Imre osztályfőnök, aki három évvel ezelőtt vezette be növendékeit az akkor még romokban álló iskolai épületbe, most kivételesen önkéntes volt az udvarra vezető út, ahol az osztályfőnökök és az igazgató kezfogott minden növendékkel, akik érzékenyen vették búcsút s többek szemében könny csillogott.

Az írásbeli érettséget már megtartották s a napokban a szóbelire kerül sor. Ötvenegy felnőtt áll majd a vizsgáztató bizottság elé, hogy az érettségi sikeres letételével műszaki érettséget és mester levelet szerezzen. A gépipari középiskola elvégzése nagyobb tudást adott számukra s most megnövekedett tudásukat szolgálhat tovább az újjáépítést a... (tovább és a ma-

gyar népi demokráciát. A ballagók névsora: IV. a. osztályfőnök: Ujvárosy Imre. Ballagók: Balla László, Balogh László, Bánfalvi Ferenc, Csapó István, Császi Károly, Dancsi Lajos, Erdődy Lajos, Erdős József, Gali Sándor, Harsányi Gyula, Juhász András, Keresztes Pál, Kiss Kálmán, Kocsis Gyula, Laborcz István, Manczur Béla, Nánási István, Pető Béla, Somlyai Márton, Szabó József, Szabó Kálmán, Mihály, Szűcs János, Tatar László, Tolvaly László Imre, Tóth Miklós.

A jövő hétfőig lehet féláron a Budapesti Nemzetközi Vásárra utazni

A pénteken megnyílt Centenáris Budapesti Nemzetközi Vásár iránt — amint az előrelátható is volt — ország zerte óriási az érdeklődés. Ez a vásár, mint ismeretes, bemutatja a tervgazdálkodás és a hároméves terv eddigi eredményeit és azt is, hogy a munkaversenyek lendülettel hogyan hajlik végre a hároméves tervet két és fél év alatt. Itt ismerheti meg a közönség mindazokat az újdonságokat, amiket iparunk készít, hogy könnyebbé tegye mindenki munkáját és olcsóbbá tegye a megélhetést. Ezért kell mindenkinek a vásárt okvetlenül megnézni. Minden budapesti pályaudvaron az Idegenforgalmi Hivatal kiendeltségénél szállás, az IBUSZ kiendeltségénél pénzügyi ellátás igényelhető. A félárú utazási kedvezmény Budapestre június 21-én déli 12 óráig, onnan vissza a június 27. éjféli 24 óráig érvényes.

Táncos mesejáték bemutatja a Csokonai Színházban

Nagy érdeklődés mellett, forró siker jegyében folyt le a Csokonai Színházban Kövér Ákosné Bacsó Alexandra balettskólájának záróvizsgája keretében Bacsó Jenőné finom poézissal, avatott tollal írt „Elvarázsolt erdő” c. mesejátékának bemutatása. A szereplők káprázatos ügyessége, nagyszerű betanultsága, figyelemmel telt táncos mozdulatok mellett olyan kvalitású szereplőket kell megemlítenünk, mint a Csokonai Színház előadásain már a múltban számtalanszor feltűnt kis primadonna, Szombathy Groskó Éva, aki felegyes temperamentummal, igazi gyermeki bájjal, egyéni tehetséggel táncolta Grieg: Koboldját és sokadalságáról tett bizonyosságot Chopin: H-molljára előadott finom számával. Kirobbanó sikerrel volt. Ugyancsak hatalmas sikert aratott Udvarhelyi Margit Liszt-rapszódijára előadott, minden mozdulatával igazi képességeket csillogtató táncával, Schenider Judka, aki különösen a Berodina-számmal váltott ki „omboló sikert, nagy tisztelet. Remekelt Schaffner Imre, aki bravuros ügyességgel felkötő koreográfiai érzéssel váltotta ki a közönség tejeszését.

A főszereplők sorában ki kell még emelnünk Zempléni Annának Rimszkij-Korsakov „Hindu dal”-ára pompásan előadott igazi keleti táncát, a Hajnalt megszemélyesítő Udvarhelyi Margit, Harmatepp szerepében Simák Emőke, a Napsugár alakját és táncoló Kocsis Marika, továbbá Jékel Eridi, Papo Hajnalika, Kertész Kati, Kéry Cica, Székely Enikő és Szűcsy Marika tökéletes művészetével, finom bájjal előadott táncát. De csak az ószinte elragadtatás hangján lehet megemlíteni a manók szerepében Füst Mária, Voientik Anna, Czombál Locu, Sándor Marika, Hartl Ilonka, a virágok szerepében Banyó Klára, Szatmáry-Király Erzsébet, Pék Bea, Balogh Dalma, Saratha Kamilla, Polgár Zsuzsika, a Jánosbogarék szerepében László Marika, Kozma Ilona, Kányósy Marika, Kocsis Edit, Kéry Judit, Sarkady Judit, a szitakötő szerepében Kovács Emőke, a Tündérek alakját Kiss Judit, Cserép Katinka, Öry Agnes, Mamszláv Marika, Boros Éva, Sebestyén Ildikó, Nagy Judit, Schneider Judit, Miskolczy Ágnes az esőcseppek táncában káprázatosan ügyesen szereplő Vaskovics Erzsébet, Szőke Márta, Simák Rózsa, Jakab Éva, Borjásy Erika, Kertész Magdát és a gombák szerepében tökéletes táncutadással kivűnt Meyer Edit, Mocsáry Fruzsina, Dobos Klári és Kányásy Katót. A rendezés és koreográfia Kövérné Bacsó

DEBRECZEN 4. OLDAL 1948 VI. 15.

Vásárhelyi János, Warvasofsch János.

IV. b. osztályfőnök: Schaffner Gyula. Ballagók: Arany István, Barabás József, Benedek Imre, Bujdosó Imre, Farago Sándor, Füzési Pál, Halász József, Jámbor István, Kárándy Mihály, Kiss Béla, Kerekes Endre Gyula, Mátrai Mihály, Móricz József, Nagy Pál, Némethi József, Novonyi József, Pál János, Rácz Gyula, Renka Árpád, Tóth Béla, Tóth Gábor, Tószér Antal, Varga László, Vámosi László, Völgyi János, Zeke Sándor.

Dalos ünnepély a Debreceni Kiállítás és Vásár programjában

Ahogy közeledik a Debreceni Kiállítás és Vásár megnyitásának napja, úgy bővül a kulturális program műsora is. Legújabbban a Magyar Dolgozók Énekkarának Országos Szövetsége énekkarának Tízantúli Kerületének vezetősége jelentette be a vásár rendezőségéhez, hogy a megnyitás napján június 26-án szombaton este 8 órai kezdettel a Déri téren hatalmas „Séta hangversenyt” rendez, amelyen Debrecen és annak énekkaráiból öszvevont 100—150 tagú énekkarok szerepelnek. Az egyesített énekkarok öszeállítását ma minden debreceni férfikarból és vegyeskarból fog megtörténni és azokat a legkiválóbb debreceni karvezetők Szigethy Gyula, Forrai István, Szondi László, Szabó Emil, Sziklai Ede, stb. vezénylik. Az élvezetes műsor Kodály, Bárdos, Vásárhelyi, stb. körművekből tevődik össze és ingyenesen hallgatható meg Debrecen város közönsége.

A kiállítás anyaga is minden nap bővül újabb és újabb jelentésekkel. Nagy érdeklődésre tarthat számot a debreceni Erdőgazdászok, szinpompás bemutatója, melynek keretében az igazgatóság térképpel, rajzokkal és statisztikai kimutatásokkal, terepasztalokkal mutatja be az állami erdőgazdaságok működését és az erdő gazdaságok fontosságát. Egyébként a jelenleg megartott Budapesti Nemzetközi Vásáron is nagy érdeklődés mutatkozik a debreceni kiállítás iránt, ahonnan számos újabb kiállítás jelentette be részvételét.

Hogy akarják kijátszani a lakásrendeletet Budapestben

Az új lakásrendelet megjelenése óta a fővárosban sokan kértek engedélyt a lakások átalakítására, ezek közül sokan a szobák közötti válaszfalat lebontják és így a két szobából egyet csinálnak. Így akarják kijátszani az új lakásrendeletet, amely a felesleges szobák igénybevételeit elrendelte. Mivel ez a lakásrendelet csökkentésére irányuló terv kijátszása, az illetékes hatóságok az ily átalakító munkálatok elvégzését nem engedélyezik.

Tanyai állami általános iskolák tornaversenye

Az iskolai munkaversenyek kapcsán rendezték meg vasárnap délután a naplói, állóhegyi, pipóhegyi, hármashegyi és lukaházi iskolák tornaversenyüket. A tanyavilágban ritkán látott nagyszámú megjelentek és a halápi erdőszőlő mezőjén szép erdőszőlőre, hogy szemtanúja legyen az öt iskola versenyeinek.

A Himnusz elhangzása után Dörszegi László állami tanító üdvözölte a megjelenteket és ismertette a munkaversenyek célját és a nap jelentőségét. Majd az iskolák bemutatják rendgyakorlatukat. Rendgyakorlatokban a Boda Dezső állami tanító által vezetett hármashegyi iskola csapata tűnt ki figyelemmel: szép mozgásúval, de szépen szerepelt az állóhegyi, pipóhegyi és lukaházi csoport is. Rendgyakorlatok után az állóhegyi és ügyességi gyakorlatok következtek. Itt is a hármashegyiek csoportja érte el a legjobb eredményt.

A tornaverseny után az iskolák önálló műsorszámokat mutattak be. Kedvesek voltak a Fehér Jánosné lukaházi és Galaczi Etelka pipóhegyi állami tanítóknak növendékei, akik mókás rendgyakorlatokat és népi játékokat mutattak be, valamint Somogyi László állami tanító állóhegyi iskolásainak szabad gyakorlati is. A hármashegyiek táncosporaja biztos és ügyes fellépésével ért el nagy sikert. A Boda Dezső hármashegyi állami tanító gyermekkorusa, mely a népek zenéjéből mutatott be többszámú ének-számokat, igen nagy hatást volt és nagy tejeszést váltott ki.

A román vasútnak 25 százalékos utazási kedvezményt nyújtanak a budapesti áramvillás utazóinak.

Testnevelési ünnepély a Kollégiumban

Vasárnap délután szépségű közönség előtt a Kollégium udvarán tartotta a Dozi tanítónéközpont és a református Kollégium tanítóképzőnek ifjúsága ezüzdő testnevelési ünnepélyt.

Szinpompás felvonulás vezette be az ünnepélyt. Himnusz után dr. Kalmár Lajosné betanításában a lányok ritmikus szabványgyakorlatára került sor. Ezt követte a gyakorló és általános iskolai tanulók zenés szabványgyakorlata, majd Somorjai László testnevelési tanár vezetésével felvonultak a fiúk és tejesztes szabványgyakorlat mutattak be. Az atletikai szerek közül a magasugrás döntőjében 1—2 holversenyben Somogyi és Kovács 147—147 cm-el, 3. Kosto 145. A legnagyobb sikert a lányok népi tánc arafia. Virágmintás szoknyákban vonultak fel a lányok s bemutatott népi táncukat szűnni nem akaró taps fogadta. A táncot dr. Kalmár Lajosné tanította be. Gyakorló és általános iskolák versenytáncában a következő eredmények voltak: 1. osztályban: 1. Nagy Gábor, 2. Molnár Mihály, 3. Szendrei Sándor, 11. o.: 1. Major Géza, 2. Debreceni László, 3. Kozma Levente, 111. o.: 1. Vég Sándor, 2. Nagy János, 3. Óros Zoltán, IV. o.: 1. Tóth Lajos, 2. Elek Péter, 3. Erdei Zoltán, V. o.: 1. Tóth László, 2. Juhász Antal, 3. Gulyás Géza, VI. o.: 1. Bagó György, 2. Balogh László, 3. Igai László. A futásokat Takács Jenő honfoglaló és Fiúk tanszék győzelmei és a lányok tartsítottak a további műsrt, majd stateta és versenytánc következett. Lányok tanszékük gyakorlati után a fiúk kezilabda döntőjét játszották le, amelyet az V. osztály nyert meg 2:1 (1:1) arányban a III. elővalammal szemben. A mérkőzést Kertész vezette. Coidó: Karakus 2, illetve Nabradi. Az Ekeke indult a dállamra lányok és fiúk közös tánc következett, amely szinten nagy sikert aratott. Sülydobs döntőjében: 1. Leandhardt 12 m, 2. Caj dies 11 50, 3. Tóth Gábor 9 57, Tavliugrás: 1. Nabradi 594, 2—3. Huszti és Némethi 552—552. Szép tömegsport hozott az osztályok közötti, magasugrás. A lányok kezilabda mérkőzésén a Dozi A. oszafata 4:0 (2:0) arányban győzött Papp 2, Tóth és Fonyad góljaival a B. oszafat ellen. Fiúk népi tánc után dr. Kiss Tibor már igazgató mondott szép beszédet. Kímélte, hogy az intézet nemcsak a tanulásban és az újjáépítésben veszi ki a részét, hanem a sportban is elkövetkezik, ami az elmúlt évben elért eredmények igazolnak. Közönséget mondott Somorjai László testnevelési tanárnak, aki a leike, mozgatója és irányítója volt a tanítóképzők sportéletének.

A szép közös tornaünnepély a szözet hangjaival ért véget. A rendezés nehez munkáját Somorjai László testnevelési tanár látta le, aki egyben a fiúk betanítását vezette hibátlanul. A Dozi tanítóképzők sikere elsősorban dr. Kalmár Lajosné faradhatatlan munkájának eredménye (U).

SZÍNHÁZ, MOZI, MOVESZET

EGEREK ÉS EMBEREK

A Fiatalok Színpadja szombaton este mutatkozott be Debrecen közönségének. A MINSZ színjátszó csoport komoly művészi színvonalat képviselő előadásban Steinbeck: Egerek és emberek c. drámáját adták elő. A Kisgazdapárt nagyszámú megjelent közönség lelkesen ünnepelte a fiatal színjátszókat.

A reménytelen sorsba taszított, földéhes amerikai munkások drámáját a regényből is, a filmvászaronról is, színpadról is jól ismeri a magyar közönség. A darab modernizálóját híven tolmácsolták a kitűnő szereplők, jáéuk nyomán az egyszerű színpadon felkomorított a primitív emberek bús, borús világa, drámai feszültség üte meg a színpad levegőjét, mely aztán a nagydarab, ütődött Lennie tragikus végében oivadt fel.

A szereplőgárda élén Lovass Károly, Gábor Viktor, dr. Pálfi József és Pálfi István nevével kell említeni. Gábor Viktor a csonka kezű pusztulásra ítélt kiszolgált öreg cseléd alakját formázta megfarmrólygözében, Lovass és dr. Pálfi a farmról farmra vándorló munkáspárt, George és Lennie alakját. A hiábaváló, reménytelen vágyakozás a saját föld, a tanya után, — ez sugárzott szavukból, Pálfi István az elnyomott néger szolgát alakította hiteles riadt-sággal. Juhász Róbert kocsisa eleven és igaz. Montay Katalin ceda asszonya szerephűben ellenzenes. Er Lajos gazdája, Wrany Lőrinc önhitt, verekedésre kész intézője jó alakítás, amint szereztesen egészítette ki az együtttest Horváth Tibor és Nagy László jól formált figurája.

A nagyszerű előadást csütörtökön megismétlik, az előadás este kezdődik a Független Kiszabadlást napjában.

HIREK

TIED AZ ORSZAG, MAGADNAK EPITED!

Időjárás. Mérgélt észak, északkeleti szél, felhős, többfelé záporos, zivatar. A hőmérséklet alig változik.
Ügyeletes gyógyszerárak: Magyar Korona Vörös hadsergő útja 4. Bocskay Cegléd u. 22.
RADIÓMUSOR. Kedd: 7:20: Reggeli zene. 8: Korunk Homéros és hazája...

Elfogták Bajcsy-Zsilinszky Endre egyik gyilkosát

A budapesti rendőrség letartóztatta Sztasák Mátyás volt örezeit, aki beismerte, hogy egyike volt Bajcsy-Zsilinszky Endre hóhérai-nak. Amikor a nagy mártírt Szálasi vérbírósága halálraítélte Sopronkőhidán, hóhérlétszámában Nika hadbírószázados három önként jelentkezőt kért a halálos ítélet végrehajtásához. Ezek között volt Sztasák is. A gyilkos beismerte, hogy önként még számos törvénytelen kivégzésben vett részt.

Hivatalos jelentés a gellérthegi tüntetésről

Vasárnap késő délutáni ajátóság volt a budapesti gellérthegi sziklaközpontban és más templomokban. Az ajátóságban megjelent hivők tömegét felelőtlen elemek hatóság elleni izgatásra akarták felhasználni, de sikertelenül. Néhány személyt erőszakkal a víz gálat megindult annak megállítására, hogy a felbujtók saját kezdeményezésükre vagy pedig felsőbb utasításra igyekeztek a tömeget a hatóságok ellen uszítani.

39 görög gyermek Debrecenben

Tegnap délelőtt a hajdúhadházi gyermekvárosból 39 görög gyermek jött Debrecenbe. A Magyar Vöröskereszt részéről Duscza Ferenc ügyvezető elnök, Szabó Istvánné gondnok, Kovács Otília titkár vette át és kísérte Debrecenbe a gyermekeket, míg a szociális felügyelőség részéről dr. Major Pál titkár jelent meg.

Debrecenben a Simonyi út 10. szám alatti új helyiségében fogadták a görög gyermekeket. Már itt voltak a gyermekek gondozói. A görög gyermekek két faluból valók - Niviciből és Jeriugkóból. Nagy örömmel jöttek új otthonukba, amelyet dr. Vittmann Ádám igazgató vezetésével a tegnapi napon rohammunkával a MAV műhelytelep rohamkukája, a hadifogolytábor, az MNDSZ, az Anya és Csecsemőotthon kiküldött munkásai hoztak rendbe.

A fogadtatáson Kovács Otília titkár mondott beszédet. Kiemelte, hogy a görög gyermekek legtöbbje elhagyott árva. sokan vannak olyan, akiknek az édesapja partizán, anyja fogságban van. A gyermekek öt hónapig maradnak Debrecenben.

INGATLANFORGALOM

Móricz Imre és neje eladták Tóth Sándor és nejeinek Aczel-u. 14 számú házukat 8900 Ft-ért.
Tégláskert közlekedőkosságot eladta Kovács Ferenc és nejeinek 2730 n-ö ingatlanát 2250 Ft-ért.
Tóth József és neje eladták Csécsi Imre és nejeinek 762 n-ö területű ingatlanukat 6099 Ft-rt.
Soós Sándor és neje elajándékozták gyermekeiknek 3 hold ingatlanukat 2000 Ft értékben.
Nagy István és neje eladták Tankó István és nejeinek Jókai utca 36 sz. házukat 30.000 Ft-ért.
Dr. Balogh Béla és neje eladták Pécsi Margit és nejeinek Poroslay út 44. sz. alatti ingatlanukat egy részét 4000 Ft-ért.
Keresztési Sándor eladta Pálai Pál és nejeinek Turai András utca 11 sz. házat 1300 Ft-ért.
Schneider Márton és neje eladták Nagy István és nejeinek 2 hold macsi földjüket 4500 Ft-ért.
Özv. Fritsch Károlyné eladta H. Szabó Zsigmond és nejeinek 20 hold 355 n-ö ingatlankat 19 ezer Ft-ért.
A Magyar Dolgozók Pártja eladta Medvezsók Mártonnak a Márton Kálmán utca 4 számú házat 14.000 Ft-ért.
Ormos József eladta Győrösi Gábornak 2 hold ingatlant 5000 Ft-ért.
Zsukovics Pálné eladta Móza Sándor és nejeinek 8 hold ingatlant 1200 Ft-ért.
Ifj. Kovács Sándor eladta dr. Daróczy Bálint és nejeinek Balassa Bálint utca 4. sz. ingatlanát 16.000 Ft-ért.
Tordy Gyula eladta Nyíri János és nejeinek 6 kat. hold ingatlanát 16.200 Ft-ért.
Csáki István eladta Nagy Lajos és nejeinek Veréb úti 10 hold területű ingatlanát 19.017 Ft-ért.
Pábián István és neje eladták Zoványi Gyula és nejeinek Pestu-utca 1. házukat 9000 Ft-ért.

Rendelet tiltja az ólomkatonák hazai előállítását és külföldről sem szabad behozni. A gyermekek így lesznek a háborús jätékokról.

A dűlőbiztosokat értesíti a városi gazdaszolgáltató iroda és a termelési bizottság, hogy f. hó 20-án délelőtt 10 órakor jelenjen meg a Városháza közgyűlési termében fontos értekezetre, a megjelenés kötelező.

Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokokon figyelemre, hogy a házádó 1948. évi második felére történő helyesbítése véget; 1948. június hó 30-ig bérváltozási bejelentést kell benyújtani. a lakásoknál, ha a rendelet szerint 10 százalékkal több bért kell fizetni, mint egyébként járna (új bérlet) b) Utlehelyiségeknek, ha az alapbér a 720 Ft (2100 Ft) meghaladja. Nyomatvány az l. em. 26. sz. szobában kapható, a bejelentést a ház fekvé e szerint illetékes küldetésnek kell benyújtani.

Bukarestben megkezdtek a 8000 deportált elhurcolásáért felelős vádlottak büntetésének tárgyalását.

A Nemzeti Pártot Párt Debreceni szervezete június 20-án délelött 10 órakor tartja tisztújító közgyűlést a párt Bittthyány u. 1. szám alatti helyiségében. A tagok részére a megjelenés kötelező.

Arokba fordult a szekér, vízbe fullt a kocsi. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Bakonszeg határában. Nemes Vincze bakonszegi lakos szekeren hajtott. Az esőtől felázott úton szekere megcsúszott és az arokba fordult Nemes. Oly szerencsétlenül került a szekér alá, hogy nem tudott kiszabadulni és az arok vízében megfulladt. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálát.

Másodizben került árdragítás miatt a debreceni törvényszék uzsoraegységbírája elé Szabó György debreceni cukrászmester, Piac utca 34. szám alatti lakos. Elsőizben szódavízdrágítás miatt ítélték el 150 forint pénzbüntetésre, míg most tejrágítás miatt került a vádlottak padjára. A vád szerint egy ismeretlen hogszupályi a szonylót 9 liter tejet 1.10 helyett 1.70 fillérért vásárolt, tehát a magasabb áron vett tejet követte el az árdragítást. Szabó György beismerte, hogy magasabb áron vette a tejet, azt állította, hogy családjá szükségletére vásárolta a tejet. A bíróság 500 forint pénzbüntetésre ítélte. Az államügyész súlyosbítáért, a védő enyhítésért fellebbezett.

Halál kapálág közben. Veress Mihály 63 éves ezfári lakos kapálág közben hirtelen rosszul lett, és zeessét fél perc múlva meghalt. Halálát szívizéshűdés okozta.

Felakasztotta magát Biharkezesen özv. Fülöp Imréné biharkezesi asszony. Mire rátaláltak már halbt volt. Tetét betegsége miatt követte el.

Varrógépét javíttassa és vegye szaküzletben Horváth Tihamér

Közértelet javítja a Ferenc József keserűviz.

JO ALLAST AKAR? Tanuljon gépírást, gyorsírást dr. Naményine gyorsíróiskolájában Piac 58. Lámoleum-házban.

Egy házhoz csak 3 forint. Vegyen hadirokkant sorsjegyet. Húzás június hó 21.

Nyári tanfolyam, esti tanfolyam. Simai gyorsíróiskolájában, Piac u. 73. Vidékieknek vasútkedvezmény, vagy beutalás.

POLOSKAIRTAST CIANGÁZAL VAGY VESZÉLYTELNI KONTAKT-ELJÁRÁSSAL: BOCZKO VEGYESZMERNÖK, Rákóczi utca 25.

Leánykőri évszázó. Szép erkölcsi és anyagi siker mellett tartotta meg működésének évzáró ünnepét a községi egyházközség leánykőre, vasárnap délután.

A leánykör tagjai szavalattal, magánénekeléssel és szandaráb előadással tüntették ki magukat, úgyhogy a szépszámú közönség mindvégig jól szórakozott. Előbb komoly, majd vidám számokat tartalmazó műsorok előadásával sok elismerést aráltak: Arany Ilona, Vaskovits Erzsébet, Katona Mária, Ferenczy Ibona, Siket Mária, Tószér Ilona, Ferenczy Pirogka, Deák Margit, Kovács Margit, Veres Irén, Reszegi Pirogka, Tánczámot adott elő Spakovszky Hedvig, hegedűkíséretet Kozak János MAV főtiszt; és gitár kíséretet Katona Béla MAV tiszt szolgáltattott, míg a rendezés munkáját Birinyi János reit. s. lekezés, a leánykör agitív vezetője látta el.

Talált tárgyként beszozáltattak a rendőrségre egy drb gyermekszandát. Igazoltt tulajdonosa átvetheti Kossuth utca 20. l. em. 49 szobában.

Lopás. Papp István Mateoszfuvározo feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki gépkocsijáról 600 forint értékű gumit ellopottt. Özv. Roszt Ernőné Thaly Kálmán utca 1. lakostól zsebkönyvet ellopta a kisállomásnál pénztárcáját 260 forint értékkel.

DMTE sakkosztálya június 20-1 kezdettel háziversenyt rendez. Nevezni lehet Lakatos István Csánó u. 6.

Az edtrősutcai református iskola vasárnap délután igen kedves, bensőséges kiemelkedő, szépen sikerült ének és tornaünnepélyt tartott, nagyszámú szülő és érdeklődő jelenlétében Műsort két részből állott: ének és torna bemutató. Az éneket Löcsey Lajos ének szakitanító, a töle már több ünnepélyen látott precizitással vezette. A második részben testnevelési nagyszerű bemutatót láttunk. Hamza József testnevelési szakitanító és az alsó tagozat tanítóinak közreműködésével. Szabó Károly igazgató díjakat osztott és a tanulmányi eredményt hirdette ki. Szívből övő szavakkal dícsérte és buzdította a gyermekeket, hogy drága hazánk újéjépeiben továbbra is nagy lelkesedéssel vegyék ki részüket.

Az állami Gyógypedagógiai Iskola most tartotta tanévzáró ünnepélyét tornavizsgával egybekapcsolva igen nagy érdeklődés mellett. A gyógyítványnevelői tevékenység legszebb példáját láttuk kicsinosodni a szépen és alaposan előkészített és megrendezett ünnepélyen. Népművészetünk gyöngyzeit láttuk táncban, énekekben játékokban egyaránt. Az ünnepély a szonyitványok kiosztásával és Kelemen Géza igazgató zároszavaival ért véget.

GYÁSZROVAT

Gyászhir. Fájdalommal jelentjük, özv. Berta Mihályné Sallai Sára 72 éves korában elhunyt. Temetése kedden 4 órakor lesz a hármastavatalozóból ref. szertartással. Gyászolják gyermekei, unokái és kiterjedt rokonsága. Lakás: Csetete u. 3. Pusztai temetkezés. (Gyászlap helyett.)

ifj. Birkner Vilmos ny. MAV intőz 36 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Kőtemető II. A. ravatalozóterméből. Gyászolják: felesége, gyermekei, szüei, testvérei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Szent Anna u. 31. Dankó temetkezés.

Kőfalvy Annuska 15 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Kőtemető II. A. ravatalozóterméből. Gyászolják: bánatos szüei, testvérei, nagynénje, nagybátyjai, keresztanyja és kiterjedt rokonsága. Lakás: Állami kórház Dankó temetkezés.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Tányér Fülöp donhygyári tűzör 52 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Kőtemető 2. B. ravatalozójából. Gyászolják: bánatos felesége, leánya, testvérei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Pandur-u. 15. Csárka temetkezési vállalat.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Fajt Béláné Gyulai Rozsika 56 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Kőtemető díszravatalozójából. Gyászolják: szerető férje, fia Zoltán szüei Gyulai Lajos asztalosmester nejevel, testvérei, sógorai, kiterjedt rokonság. Lakás: Gólya-utca 3. Bartha végz.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Pócsi István cipészsegéd 40 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán 4 órakor lesz a hármastavatalozóból ve szertartással Gyászolják: bánatos felesége, gyermekei Edit, István, Ilona, Mária, András, egyetlen testvére, valamint sógorai, sógorónói, apóca, kiterjedt rokonsága, kortársai, Lakás: Luther u. 23. (Gyászlap helyett.) Pusztai temetkezés.

A MszMT kultúrgárdája vasárnap délután a Csapó-kertben nagyszerű előadást rendezett. Loós Gyula igazgatótanító megnyitotta után Ujvárossy Miklós tanító vezényletével a csapókerti általános iskola énekkara magyar és orosz népdalokat énekel, majd Balogh József tanító Béres Antal zongorakísérettel magyar dalokat énekel. Kende László egy Gorkij regényrészletet adott elő dr. Bihari József tanár az orosz-magyar kulturakapcsolatokról tartott értékes előadást, majd három egyfelvonásos következett: Csehov és Csikarkov művei. A közönség lelkesen ünnepelte a MszMT színjátszóit, Ménes Évát, Hofecker Erzsébetet, Kigóy Alizt, dr. Pósa Pétert, Kiss Sándort és dr. Pály Józsefet. A szereplők pompás alakításokban keltezték életre az orosz szerzők komikus figuráit.

Több esetben előfordult, hogy illetékteleneknek lakásvizsgálat ürügyével bemennek egyes lakásokba és o szemlélt tartanak, magukat hivatalos személyeknek adva ki. A lakosság figyelmét felhívják, hogy azoktól, akik hasonló ürügyel jelentkeznek, kérjék igazolást, mert a hivatalos razzliát végzők utca- és házömbizalmi igazolványt tudnak felmutatni. Aki ilyen igazolványt nem tud felmutatni, az nem hivatalos megbízott s azt nem köteles senki ki beengedni a lakásba.

Tíz mázsza papír maradt meg az augusztusi választás nyomtatványanyagából. A város a belügyminisztérium felszólítására vizsaszolgáltatja. A belügyminisztérium most a választások költségeinek végelszámolását jóváhagyta, eszerint 85.000 forintba került az eimul évi választás a hajdúbihari választókerületben.

Kultúrfilm készül Debrecenről. A MAFIRT ajánlatot tett Debrecen városának, hogy 15-20.000 forintos költséggel kultúrfilmet készí: Debrecenről, a város múltjáról és az újéjépeiről. A városi tanács elfogadta az ajánlatot azzal, hogy a költségek felét vállalja, másik felét a filmet szereplni kívánó üzemek, gyárak fizessék meg. A kultúrfilmet felhasználják a város idegenforgalmi nevezetességgel propagálására is, sok kockán kívánják bemutatni a nagyerdei fürdő is.

Ujjéjépitik a gázgyár gáztoróját. Az Elektromos és Gázművek hároméves tervében szerepel a háborús események során elpusztult gáztoró újéjépitése is. Az üzem igazgatósága ajánlatot kért vezető gépgyárainktól. Az ajánlatok 300.000 forint körül mozognak. Rövidesen döntenek az ajánlatok fölött és különösen megkezdik a gáztoró újéjépitését.

Elgázolva a nagyhídon ismeretlen motorkerékpáros Tornyo István 29 éves mlképérsi lakost. Tornyos agrázkódással és láb-szartórésszel, eszméletlen állapotban szállították a klinikára.

Az angolok Cyprusbán 130 embert tartóztattak le zavarteltetés és fegyveres ellenállás vádjával. Vasárnap Cyprusbán újabb arab és zsidó összecsapás került sor. A zavargások folyamán 12 zsidó és 4 arabot megöltek.

A törinói szakszervezetek hétfőn kimondták a közüzemekre is kiterjedő általános sztrájkot. Ennek oka az, hogy a Leggita gyárból kizártak tízezer munkást, miután a gyár igazgatósága és a munkásság nem tudott megegyezni a munkaórák csökkentésében.

A dűszeldorfi náclánítási bíróság az újfelvétel tárgyalás során felmentette Hugo Stinnes német nagyiparost. A mult év decemberében az első tárgyalás során kevésbé terheltek minősítették.

